

Số: 953/TTKSBT-TTGDSK
V/v Hướng dẫn chủ đề truyền thông
giáo dục sức khỏe tháng 9/2019

Quảng Ninh, ngày 26 tháng 8 năm 2019

Kính gửi: Các đơn vị y tế trên địa bàn tỉnh

Căn cứ Quyết định số 875/QĐ-SYT ngày 30/5/2018 của Sở Y tế Quảng Ninh về việc ban hành quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Quảng Ninh;

Căn cứ công văn số 521/BYT-TT-KT ngày 30/01/2019 của Bộ Y tế về việc hướng dẫn thực hiện công tác truyền thông y tế năm 2019;

Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Quảng Ninh hướng dẫn chủ đề Truyền thông Giáo dục sức khỏe tháng 9 năm 2019 với các nội dung sau:

I. TRUYỀN THÔNG CÁC VĂN BẢN, CHÍNH SÁCH

1. Thông tư số 12/2019/TT-BYT ngày 28/6/2019 về việc bãi bỏ một số văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực y tế do Bộ trưởng Bộ Y tế ban hành, liên tịch ban hành có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/9/2019.

2. Thông tư số 17/2019/TT-BYT ngày 17/7/2019 hướng dẫn giám sát và đáp ứng với bệnh, dịch bệnh truyền nhiễm có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/9/2019.

3. Chỉ thị số 08/CT-BYT ngày 29/7/2019 của Bộ Y tế về việc giảm thiểu chất thải nhựa trong ngành y tế.

4. Chỉ thị số 07/CT-BYT ngày 29/7/2019 về việc tăng cường công tác phòng chống bệnh sốt xuất huyết.

5. Kế hoạch số 175/KH-UBND ngày 29/7/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh về Truyền thông Kỷ niệm 90 năm ngày thành lập Đảng cộng sản Việt Nam, chào mừng Đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XV nhiệm kỳ 2020-2025 và Đại hội toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

6. Quyết định số 3400/QĐ-BYT ngày 01/8/2019 của Bộ Y tế ban hành kế hoạch triển khai thi hành luật phòng, chống tác hại của rượu, bia trong ngành y tế.

7. Quyết định số 3424/QĐ-BYT ngày 05/8/2019 của Bộ Y tế về việc ban hành danh mục hóa chất diệt véc tơ truyền bệnh sốt xuất huyết sử dụng trong chương trình phòng chống sốt xuất huyết giai đoạn 2019 – 2021.

8. Công văn số 4519/BYT-BM-TE ngày 06/8/2019 của Bộ Y tế về việc sử dụng phương pháp vô cảm gây tê vùng trong mổ lấy thai.

9. Quyết định số 3451/QĐ-BYT ngày 06/8/2019 của Bộ Y tế về việc phê duyệt tài liệu “Tiêu chí và hướng dẫn đánh giá công nhận bệnh viện thực hành nuôi con bằng sữa mẹ xuất sắc”.

10. Quyết định số 3495/QĐ-BYT ngày 07/8/2019 của Bộ Y tế về việc phê duyệt “Kế hoạch sử dụng vắc xin HPV phòng bệnh Ung thư cổ tử cung cho trẻ em gái tại một số tỉnh giai đoạn 2021 – 2025”.

11. Nghị quyết số 206/2019/NQ-HĐND ngày 30/7/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Quảng Ninh quy định chính sách hỗ trợ cán bộ, công chức, viên chức, hợp đồng theo Nghị định số 68/2000/NĐ-CP của Chính phủ có nguyện vọng nghỉ công tác để giải quyết chế độ hưu trí hoặc thôi việc.

12. Kế hoạch số 1917/KH-SYT ngày 31/7/2019 của Sở Y tế tỉnh Quảng Ninh triển khai thực hiện phong trào thi đua “Cán bộ, công chức, viên chức thi đua thực hiện văn hóa công sở” ngành y tế giai đoạn 2019 – 2025.

13. Kế hoạch số 1937/SYT-TCCB ngày 02/8/2019 của Sở Y tế Quảng Ninh triển khai Đề án triển khai Tuyên bố ASEAN về vai trò của nền công vụ làm chất xúc tác trong việc đạt được Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN 2025.

II. TRUYỀN THÔNG PHÒNG CHỐNG DỊCH BỆNH

Hiện nay, tiết trời đang chuyển sang mùa thu, thời tiết giao mùa tạo điều kiện thuận lợi cho các dịch bệnh truyền nhiễm phát sinh như: các bệnh lây truyền qua đường tiêu hóa, đường hô hấp, các bệnh do muỗi truyền... Để chủ động phòng chống dịch bệnh, các đơn vị tập trung tuyên truyền một số dịch bệnh sau:

1. Sốt xuất huyết, sốt phát ban

Tại Quảng Ninh, theo số liệu của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, tính đến ngày 17/8/2019 ghi nhận 95 ca sốt xuất huyết, 1.191 trường hợp sốt phát ban. Số ca mắc mới lần lượt trong tuần 33 là 10 và 09 ca.

Để phòng, chống dịch sốt xuất huyết, sốt phát ban cần:

- Tăng cường công tác thông tin, giáo dục, truyền thông để người dân, cộng đồng cùng chung tay tham gia phòng, chống dịch bệnh.
- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền các biện pháp phòng chống dịch bệnh theo khuyến cáo của Cục Y tế dự phòng.

2. Tay chân miệng

Tính đến ngày 17/8/2019, Quảng Ninh ghi nhận 128 ca mắc tay chân miệng, trong đó 5 ca mắc mới trong tuần 33 tại Hải Hà, Hạ Long, Quảng Yên và

Bình Liêu. Đặc biệt, tháng 9 là mùa tựu trường, nguy cơ bùng phát và lây lan dịch bệnh trong trường học rất lớn nếu không triển khai quyết liệt các biện pháp phòng chống.

Để chủ động phòng chống, không để dịch tay chân miệng bùng phát, cần tập trung tuyên truyền về nguyên nhân, triệu chứng, cơ chế lây truyền bệnh tay chân miệng trong trường học và cộng đồng để người dân chủ động phòng tránh.

3. Bệnh đường hô hấp

Thời tiết giao mùa, vi khuẩn, vi rút có điều kiện phát triển nên dễ mắc các bệnh đường hô hấp, nhất là ở người già và trẻ em. Một số bệnh đường hô hấp thường gặp như: viêm mũi – họng, viêm phổi, viêm phế quản, hen suyễn, ...

Cần tuyên truyền để người dân chủ động phòng bệnh, ăn uống đủ chất để nâng cao sức đề kháng, tập luyện thể thao để nâng cao sức khỏe.

4. Bệnh dị ứng

Bệnh dị ứng có thể xảy ra ở mọi lứa tuổi, gồm nhiều loại dị ứng khác nhau như: viêm da dị ứng, viêm mũi dị ứng, dị ứng thực phẩm, dị ứng thời tiết,...

Để phòng bệnh, cần tăng cường truyền thông:

- Nguyên nhân gây bệnh đối với từng loại dị ứng.
- Dấu hiệu và triệu chứng của bệnh.
- Các biện pháp phòng bệnh:
 - + Tránh sử dụng hoặc tiếp xúc với thực phẩm, các chất gây dị ứng.
 - + Vệ sinh môi trường sống sạch sẽ để không tạo điều kiện cho bụi bẩn, ẩm mốc phát sinh.
 - + Tập thể dục thường xuyên để tăng cường sức khỏe, hệ miễn dịch, sức đề kháng.

5. Một số dịch bệnh trên thế giới

Trong tháng 8/2019, thế giới bùng phát một số dịch bệnh như: 02 ca nhiễm vi rút Tây sông Nile đầu tiên ở người trong mùa cúm năm nay tại Mỹ; Dịch sốt xuất huyết bùng phát mạnh tại một số quốc gia như: Malaysia, Myanma, Sri Lanka và Bangladesh.

III. CHỦ ĐỀ TRUYỀN THÔNG TRONG THÁNG 9

1. Ngày phòng ngừa tự tử: 10/9

Theo ước tính của Tổ chức Y tế thế giới (WHO), mỗi năm có hơn 800.000 người tử vong do tự tử, (cứ 40 giây là có 1 người tử vong do tự tử). Tự

tử là một trong những nguyên nhân chính gây tử vong sớm mà có thể ngăn ngừa được.

Ngày thế giới phòng chống tự tử là một sáng kiến của Hiệp hội Phòng chống tự tử quốc tế (IASP) và Tổ chức Y tế Thế giới (WHO). Đây là hoạt động nhằm thúc đẩy sự cam kết và hành động trên toàn thế giới để phòng chống tự tử. Thông điệp năm nay được WHO và IASP đưa ra: Hãy cùng hành động để phòng ngừa tự tử, với ý nghĩa: phòng ngừa tự tử đòi hỏi nỗ lực và sự phối hợp của cả cộng đồng. Các nội dung truyền thông:

- Những dấu hiệu để nhận biết một người đang có ý định, hành vi tự tử.
- Trầm cảm và hành vi tự tử.
- Chế độ làm việc, học tập, nghỉ ngơi, luyện tập hợp lý để phòng ngừa trầm cảm.
- Vai trò của gia đình, nhà trường và xã hội trong việc phòng ngừa tự tử.

2. Tháng hành động phòng, chống bệnh Alzheimer: tháng 9 và Ngày Thế giới phòng, chống bệnh Alzheimer 21/9

Tháng hành động phòng chống bệnh Alzheimer được phát động từ năm 2012 với mục đích nâng cao nhận thức của cộng đồng về bệnh Alzheimer. Đây là căn bệnh ngày càng phổ biến, thường gặp ở người cao tuổi, chiếm tỷ lệ cao trong các loại mất trí nhớ, thường được gọi là mất trí tuổi già. Mất trí tuổi già có thể phòng tránh hữu hiệu bằng chế độ ăn uống, luyện tập, lao động hợp lý. Sự gần gũi, chăm sóc tốt về thể chất và tinh thần với người cao tuổi sẽ làm giảm tỷ lệ mắc bệnh và giảm mức độ trầm trọng của bệnh.

Các đơn vị cần tập trung truyền thông nâng cao nhận thức cho cộng đồng về các dấu hiệu của bệnh, nguyên nhân, cách phòng ngừa và chăm sóc người bệnh alzheimer.

3. Ngày thế giới phòng, chống bệnh dại: 28/9

Tổ chức Liên minh toàn cầu kiểm soát bệnh dại đưa ra chủ đề năm 2019: “Bệnh dại: Tiêm phòng để loại trừ” nhằm tập trung vào tiêm chủng, nền tảng của tất cả các nỗ lực kiểm soát bệnh dại.

Theo Viện Vệ sinh Dịch tễ Trung ương, tính đến nay cả nước ghi nhận 46 người tử vong vì bệnh dại tại 24 tỉnh thành phố. Tại Quảng Ninh, trong tháng 8 ghi nhận 01 trường hợp tử vong do bệnh dại tại thành phố Cẩm Phả. Các chuyên gia khuyến cáo, phòng bệnh bằng vắc xin dại cho người và động vật là biện pháp quan trọng để ngăn ngừa tử vong do bệnh dại ở người.

Để chủ động phòng tránh bệnh dại, các đơn vị tập trung:

- Tăng cường công tác truyền thông nâng cao nhận thức cộng đồng về tính chất nguy hiểm của bệnh dại.

- Tuyên truyền phổ biến các văn bản pháp luật, chính sách của Nhà nước quy định về nuôi chó, mèo và trách nhiệm của người nuôi chó, mèo.

- Tăng cường truyền thông để người dân chủ động tiêm phòng dại cho động vật nuôi; khi bị chó, mèo cắn, cần đến ngay cơ sở y tế để được khám và tư vấn tiêm phòng.

4. Ngày Tim mạch Thế giới: 29/9

Theo thống kê của tổ chức Y tế Thế giới (WHO), mỗi năm, toàn thế giới có khoảng 17,5 triệu người tử vong do các bệnh lý về tim mạch, cao gấp 4 lần tổng số người tử vong do 3 loại bệnh lý HIV/AIDS, sốt rét và lao. Ở nước ta, các bệnh tim mạch đang có xu hướng tăng lên. Trong các bệnh lý tim mạch thì tăng huyết áp là loại bệnh phổ biến nhất, tỷ lệ mắc bệnh này cũng ngày càng gia tăng và đang có xu hướng trẻ hóa.

Các đơn vị tập trung truyền thông các biện pháp phòng ngừa bệnh tim mạch như:

- Không hút thuốc lá, thuốc lào.
- Tập thể dục điều độ, duy trì cân nặng hợp lý.
- Chế độ ăn uống hợp lý. Giảm ăn đồ ăn chứa nhiều chất béo, mỡ động vật; hạn chế rượu bia.
- Tránh căng thẳng, lo âu.
- Khám sức khỏe định kỳ để kiểm soát bệnh tim mạch.

4. Truyền thông giảm thiểu chất thải nhựa trong ngành y tế

Thực hiện Chỉ thị số 08/CT-BYT ngày 29/7/2019 của Bộ Y tế về giảm thiểu chất thải nhựa trong ngành y tế và chỉ đạo của Bộ Y tế, Sở Y tế tại Hội nghị trực tuyến triển khai giảm thiểu chất thải nhựa trong ngành y tế, các đơn vị tổ chức truyền thông trực tiếp, gián tiếp về giảm thiểu chất thải nhựa trong ngành y tế tại đơn vị để cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và người bệnh thực hiện, tập trung các nội dung:

- Tác hại của chất thải nhựa, túi nilon khó phân hủy đối với sức khỏe người bệnh và môi trường sống.

- Những giải pháp hiệu quả trong việc triển khai giảm thiểu chất thải nhựa tại cơ sở y tế.

- Thực hiện phân loại triệt để chất thải nhựa, ni lông khó phân hủy để thu gom, tái chế đúng quy định.

- Những cá nhân, đơn vị tiêu biểu trong việc giảm thiểu chất thải nhựa, sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường.

5. Truyền thông về phòng chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu

Theo Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn Quốc gia, từ nay đến cuối năm khả năng xuất hiện khoảng 9-11 cơn áp thấp nhiệt đới/bão hoạt động trên khu vực Biển Đông, trong đó có khoảng 3-4 cơn bão ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền.

Thực hiện chỉ đạo của Bộ Y tế và Sở Y tế về tăng cường công tác truyền thông phòng, chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu trong mùa mưa bão 2019, đề nghị các đơn vị đẩy mạnh hoạt động truyền thông nâng cao nhận thức cho người dân chủ động bảo vệ sức khỏe.

Nội dung truyền thông: Tập trung vào nâng cao nhận thức cho người dân để chủ động phòng tránh các nguy cơ sức khỏe có thể xảy ra trước, trong và sau thiên tai gồm: phòng tránh tai nạn thương tích, đuối nước; phòng chống bệnh liên quan đến ô nhiễm nguồn nước và môi trường; sử dụng nước sạch và vệ sinh an toàn thực phẩm; phòng các bệnh lây truyền qua đường tiêu hóa và do véc tơ truyền bệnh; phòng các bệnh về da và mắt.

Trên đây là hướng dẫn chủ đề truyền thông tháng 9/2019 của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, đề nghị các đơn vị triển khai thực hiện.

Các đơn vị có thể truy cập vào youtube.com, gõ từ khóa Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Quảng Ninh, chọn mục Truyền thông giáo dục sức khỏe để tải các thông điệp phát thanh, truyền hình phòng, chống dịch bệnh.

Mọi tin, bài, ảnh về hoạt động của đơn vị đề nghị gửi về địa chỉ email: cdc.dungqn@gmail.com để biên tập và đăng tải./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Sở Y tế (để báo cáo);
- BGĐ CDC (để chỉ đạo);
- PYT (để chỉ đạo);
- Các BV, TTYT (để ph/hợp);
- Các khoa/phòng CDC (Th/hiện);
- Lưu: VT, TTGDSK.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lê Thị Hoa